

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 04
Rotel 0401

DOM
2022-07-19
Stockholm

Mål nr
B 6932-22

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Solna tingsrätts dom den 27 maj 2022 i mål nr B 3501-22, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Joakim Eriksson
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm

Klagande (Målsägande)

Aleksandar Jeremic
Doktorsvägen 3
147 30 Tumba

Företrädd av åklagaren

Klagande och motpart (Tilltalad)

Umedzhon Giyoev, 19880561-1970
Medborgare i Tadjikistan
Frihetsberövande: Häktad
F.n. Häktet Sollentuna

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Bodström & Partners Stockholm AB
Box 3431
103 68 Stockholm

I hovrätten företrädd av advokat Fabian Wennergren

SAKEN

Våldsamt upplopp m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på det sättet att hovrätten bestämmer fängelsestraffets längd till tio månader.
2. Umedzhon Giyoev ska vara häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.
3. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.

Dok.Id 1836814

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 672 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

4. Sekretessbestämmelserna i 18 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämpliga på det filmmaterial som lagts fram bakom stängda dörrar i hovrätten.
 5. Thomas Bodström får ersättning av staten med, rätt räknat, 27 520 kr, varav 12 257 kr avser arbete, 5 940 kr tidsspillan, 3 819 kr utlägg och 5 504 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten även slutligt svara för.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Umedzhon Giyoev till ett längre fängelsestraff.

Aleksandar Jeremic har yrkat att hovrätten ska bifalla hans skadeståndsyrkande i tingsrätten.

Umedzhon Giyoev har yrkat att hovrätten ska frikänna honom. I andra hand har han yrkat att han ska dömas till en lindrigare påföljd eller att fängelsestraffets längd i vart fall ska sättas ned.

Parterna har motsatt sig bifall till varandras ändringsyrkanden.

Åklagaren har godtagit tingsrättens bedömning att Umedzhon Giyoev inte har varit anstiftare eller anförare.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten är densamma som i tingsrätten.

Tingsrätten har utförligt redogjort för den relevanta rättsliga regleringen, utredningen i målet och hur tingsrätten har värderat denna. Hovrätten ansluter sig till tingsrättens redogörelser i dessa delar. Gärningarna bör rubriceras som tingsrätten gjort. I likhet med tingsrätten anser hovrätten alltså att Umedzhon Giyoev ska dömas både för deltagande i våldsamt upplopp och för försök till våld mot tjänsteman.

När det däremot gäller straffvärdet anser hovrätten att detta är betydligt högre än tingsrätten funnit. Den våldsutövning i form av stenkastning som har riktats mot polisen är mycket allvarlig. Vid bedömningen av straffvärdet ska i större utsträckning beaktas att det har rört sig om ett långvarigt och stort upplopp där Umedzhon Giyoev har haft en framträdande roll och varit mycket aktiv i främsta ledet med en omfattande stenkastning inte bara mot polisfordon utan även mot poliser, samt att han i ett fall även gjort sig skyldig till försök till våld mot tjänsteman. Det har vidare, som tingsrätten också betonat, stor betydelse att det har rört sig om ett upplopp riktat mot

en polisinsats som skulle skydda grundlagsskyddad verksamhet. Straffvärdet för den samlade brottsligheten ska därför bestämmas till tio månaders fängelse. Med hänsyn till brottets art är annan påföljd än fängelse utesluten. Tingsrättens dom ska alltså ändras i fråga om fängelsestraffets längd.

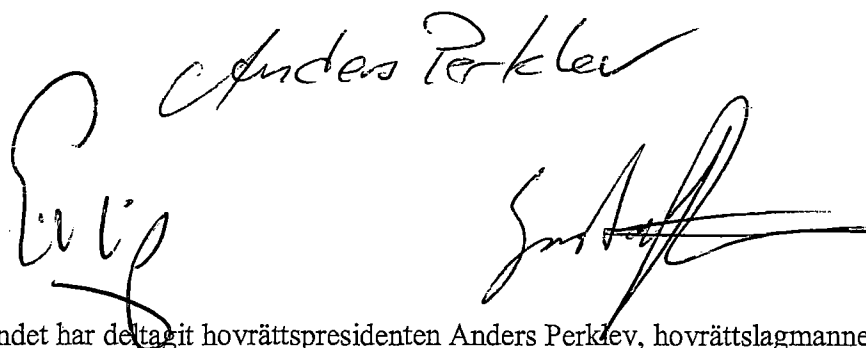
I skadestandsfrågan instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning och konstaterar att den bestämmelse som numera införts i 2 kap. 3 § andra stycket skadeståndslagen inte gällde vid tidpunkten för gärningen och därför inte ska tillämpas. Tingsrättens dom ska alltså inte ändras beträffande skadestånd.

Det finns risk för att Umedzhon Giyoev på fri fot skulle undandra sig straffet. Med hänsyn till detta och eftersom det fortfarande framstår som proportionerligt ska han vara häktad till dess fängelsestraffet får verkställas.

Umedzhon Giyoev har uppgett att han frihetsberövades den 18 april 2022. Det saknas emellertid anledning att betvivla riktigheten av uppgifterna i förundersökningsprotokollet av vilka framgår att han greps den 20 april 2022.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-08-16

I avgörandet har deltagit hovrättspresidenten Anders Perklev, hovrättslagmannen Erik Lindberg, hovrättsassessorn Gustaf Almkvist, referent, samt nämndemännen Eva Ekmechag och Bo Hertz.

Avräkningsunderlag bifogas.

SOLNA TINGSRÄTT
Avdelning 4

DOM
2022-05-27
meddelad i
Solna

Mål nr: B 3501-22

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Umedzhon Giyoev, 19880561-1970
f.n. häktet Sollentuna
Medborgare i Tadjikistan

Offentlig försvarare:

Advokat Thomas Bodström
Advokatbyrån Bodström & Partners
Stockholm AB
Box 3431
103 68 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Lotta Karlsson
Åklagarmyndigheten
Västerorts åklagarkammare i Stockholm
Box 1250
171 24 Solna

Målsägande

Aleksandar Jeremic
Doktorsvägen 3
147 30 Tumba

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Våldsam upplöpp, 16 kap 2 § brottsbalken
2022-04-15
2. Försök till våld mot tjänsteman, 17 kap 1 § 1 st och 16 § samt 23 kap 1 § brottsbalken
2022-04-15

Påföljd m.m.

Fängelse 6 månader

Skadestånd

Aleksandar Jeremics skadeståndsyrkande avslås.

Häktning m.m.

Umedzhon Giyoev ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sundbybergsvägen 5
Telefon
08-561 658 40

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 1356
171 26 Solna

E-post
solnatingsratt.avd4@dom.se
Webbplats
www.solnatingsratt.domstol.se

Sekretess

Sekretessen enligt 18 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att gälla för det filmmaterial som lagts fram inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

Thomas Bodström får ersättning av staten med 69 012 kr. Av beloppet avser 30 643 kr arbete, 12 540 kr tidsspillan, 12 027 kr utlägg och 13 802 kr mervärdesskatt. Staten ska svara för ersättningen till försvararen.

YRKANDEN M.M.***Ansvaryrkanden m.m.***

Åklagaren har yrkat att Umedzhon Giyoev ska dömas för brott enligt följande.

1. VÅLDSAMT UPPLOPP

Umedzhon Giyoev har i samband med en bevakning av en tillståndsgiven allmän sammankomst som anstiftare eller anförare, eller i vart fall som deltagare, deltagit i en folksamling som med uppsåt att med förenat våld sätta sig upp mot myndighet gått till angrepp med förenat våld mot polis och egendom. Våldet har bestått i att folksamlingen har sprungit mot poliserna, kastat sten och andra föremål mot poliser och polisfordon, sparkat och brutit loss delar från polisfordon samt kastat stenar på polishuset och därigenom orsakat både personskador och skador på egendom. Giyoev har deltagit i folksamlingen, kastat sten och andra föremål mot polisen, sparkat på polisfordon samt även uppmanat andra i folksamlingen att delta i upploppet genom att vinka fram dem mot poliserna och dela ut stenar till andra personer i syfte att de skulle kasta dem mot poliser och polisfordon. Det hände den 15 april 2022 på Rinkebyplan, Spånga, Stockholms stad.

Umedzhon Giyoev begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 16 kap 2 § brottsbalken

2. FÖRSÖK TILL VÅLD MOT TJÄNSTEMAN

Umedzhon Giyoev har när poliserna försökt att få deltagarna i det våldsamma upploppet i åtalpunkt 1 att backa och/eller skingra sig försökt att med våld angripa polismannen Aleksandar Jeremic genom att kasta sten på honom. Det hände den 15 april 2022 på Rinkebyplan, Spånga, Stockholms stad.

Fara för brottets fullbordan har förelegat eller endast på grund av tillfälliga omständigheter varit utesluten.

Umedzhon Giyoev begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 17 kap 1 § 1 st och 16 § samt 23 kap 1 § brottsbalken

Skadeståndsyrkande

Aleksandar Jeremic har yrkat skadestånd av Umedzhon Giyoev med 10 000-kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 15 april 2022 till dess betalning sker. Det yrkade beloppet avser ersättning för kränkning.

Inställningar

Umedzhon Giyoev har förnekat gärningarna och bestritt Aleksandar Jeremics skadeståndsyrkande. Umedzhon Giyoev har inte vitsordat något belopp som skäligt. Sättet att beräkna ränta har godtagits.

Frihetsberövande

Umedzhon Giyoev har för brott som prövats i denna dom varit berövad friheten som gripen, anhållen eller häktad från den 20 april 2022.

UTREDNINGEN

Målsägandeförhör har skett med polisen Aleksandar Jeremic. Umedzhon Giyoev har hörts. På åklagarens begäran har vittnesförhör ägt rum med poliserna Johan Karlsson och Jonas Reffel.

Inledningsvis får följande anses utrett. Rasmus Paludan hade fått tillstånd att hålla en allmän sammankomst i Rinkeby den 15 april 2022. För att upprätthålla ordning och säkerhet vid sammankomsten deltog ett flertal kravallutrustade poliser. Det samlades en stor folksamling med anledning av Rasmus Paludans sammankomst och många personer angrep Rasmus Paludan och polisen med bland annat stenkastning. Våldsamheterna pågick även efter det att Rasmus Paludan hade lämnat platsen. Det

finns ett omfattande filmmaterial från händelsen och åklagaren har endast åberopat en begränsad del av detta till styrkande av gärningarna.

Förhörspersonerna har uppgett bland annat följande.

Aleksandar Jeremic

Han har arbetat som polis i 16 år och tjänstgör som kravallpolis i den särskilda organisationen SPT (Särskild polistaktik) vid bland annat högriskmatcher och demonstrationer. Eftersom polisen var underbemannad deltog han som kravallpolis vid Rasmus Paludans sammankomst i Rinkeby. Vid denna insats hade tjänstgörande poliser kravallutrustning på sig. Utrustningen ger ett bra skydd men det finns glipor i skyddet där stenar och andra föremål kan komma emellan. Polisen hade inledningsvis ett möte där man gick igenom förhållandena kring Rasmus Paludans sammankomst. Det började samlas folk på platsen tidigt och det kom folk från olika håll. Stämningen var lite irriterad redan från början. I inledningsskedet försökte polisen förklara reglerna om yttrande- och demonstrationsfrihet men det gick bara att prata med vissa personer. Efter att Rasmus Paludan hade pratat i cirka 30-40 minuter försvann Rasmus Paludan bort i cirka 20 minuter. Då Rasmus Paludan återkom blev det mer irriterat och det började kastas sten. En person som stod vid en polisbil träffades i huvudet och polisen fick ta hand om personen. Då stenkastningen blev allt värre beslutade sig polisen för att försöka skingra folksamlingen. Till en början lyckades polisen med detta men folksamlingen kom tillbaka och det kom allt fler personer till platsen. Det röda läget varade i cirka 1,5 timmar och det var den värsta situationen som han hade varit med om som polis. Vid fotbollsderbyn brukar det vara rött läge i endast cirka 20-30 sekunder och det brukar inte vara ett sådant agg gentemot polisen som det var vid händelsen i Rinkeby. Han lade märke till Umedzhon Giyoev väldigt tydligt redan i det första skedet då Rasmus Paludan var på plats och polisen försökte vara kommunikativa med folk. Umedzhon Giyoev var då väldigt agiterad och kastade bland annat någon form av rör. Umedzhon Giyoev hade en grönaktig jacka, ljusa byxor och en keps på sig. Även därefter lade han märke till Umedzhon Giyoev flera gånger. Umedzhon Giyoev befann sig väldigt långt fram i folksamlingen och hade ingen maskering. I ett skede befann sig två av hans kollegor, Patrik och Jimmy, väldigt långt fram och han

Avdelning 4

ropade till dem att de inte skulle vara det. Det vällde ut folk från torget och han fick veva med batongen. I ett skede stod Umedzhon Giyoev bakom en kundvagn och pekade finger mot honom. Umedzhon Giyoev plockade sedan upp en sten och kastade den mot honom. Det var klart och tydligt att Umedzhon Giyoev avsåg att kasta stenen på honom eftersom Umedzhon Giyoev pekade finger mot honom och tittade på honom. Han fick ducka för att inte träffas av stenen och den passerade honom på ett avstånd av cirka 20-30 cm. Hur stor stenen var vet han inte

Umedzhon Giyoev

Han kom till platsen efter fredagsbönen och kom inte i sällskap med någon. Exakt vilken tid det var vet han inte men fredagsbönen börjar kl. 13.00 och brukar hålla på 20-40 minuter. På platsen såg han att personer kastade sten mot någon, eller något, och det blev så att även han tog upp stenar från marken och kastade dem. Anledningen till detta var att en person skulle bränna en bok. Han såg inte någon person bränna någon bok men blev arg och drogs med. Han kastade sten åt samma håll som alla andra och där fanns poliser och polisfordon. Vad syftet var med att kasta sten mot polisen vet han inte, det var inget han tänkte särskilt på. Det var ganska många poliser på plats och han såg dem. Han kände inte någon aggression mot poliserna, det var stundens ingivelse och ungdomlig dumhet. Han delade inte aktivt ut stenar till andra personer, det var personer som tog stenar från honom. Han kan inte kommentera om han höll upp armarna och vinkade åt andra personer eftersom han inte kommer ihåg alla detaljer från händelsen. Vid något tillfälle ramlade en person och han hjälpte då denne att ta sig upp. Vid polishuset gick han uppför en ramp till polisens parkering och där började han att stoppa folk eftersom det inte fanns något mer att göra. Han kastade inte några stenar vid polishuset. Då polisen åkte iväg lämnade han platsen som alla andra. Om han då sparkade på någon polisbil minns han inte. Vid händelsen var han inte något slags överhuvud och han var inte heller någon anstiftare eller anförare.

Helt ärligt minns han inte händelsen med Aleksandar Jeremic men han ser på filmen att han kastade en sten. Han kastade dock inte mot Aleksandar Jeremic utan bara åt det håll där Aleksandar Jeremic befann sig. Om någon träffas av en sten kan vad som helst hända men han hade inte någon avsikt att skada någon.

Johan Karlsson

Han arbetade som kravallpolis vid händelsen i Rinkeby eftersom det fanns indikationer på att det kunde bli stökigt då Rasmus Paludan skulle bränna en koran. Polisen hade gjort ett uttag av specialutbildade SPT-poliser och tjänstgörande poliser alla skydd de kunde ha på sig. Då Rasmus Paludan började uttrycka sina åsikter kastades det enstaka stenar från personer som stod i anslutning till Rasmus Paludan. Det kom dit mer och mer folk från alla håll. Situationen blev alltmer stökig innan den urartade helt med flera våldsamma upplopp. Han hörde på radion om att en gudstjänst hade avslutats och han tror att många personer kom därifrån. Hans bevakningsuppgift var att "*hålla platsen*" vid polishuset men det var inte så mycket folk vid den platsen. I närheten av Rinkeby torg fanns det en större folkmassa och polisen närmade sig därför den platsen. Folk var väldigt arga och riktade sin ilska mot både Rasmus Paludan och polisen. Polisen blev ansatta med stenar och glåpord och till skillnad från andra kravaller deltog människor i varierande åldrar samt kvinnor och barn. Händelsen i Rinkeby var unik. Han hade vid tidigare kravallinsatser inte varit med om så mycket våld mot polisen. Det var en stor folkmassa vid Rinkeby torg och den riktade sitt våld mot polisen. Polisen blev utsatta för våld även efter det att Rasmus Paludan hade lämnat platsen. Endast Rasmus Paludans sammankomst i Örebro, dit många poliser åkte senare samma dag, var värre än händelsen i Rinkeby. Vid händelsen i Rinkeby träffades flera poliser av stenar och poliser blev skadade. Även polisens fordon, vilka var speciellt skyddade enligt SPT-konceptet med bland annat säkerhetsglas och tjockare plåt, utsattes för våld. Den oroliga situationen höll i sig länge och polisen lämnade platsen först cirka 14.30-14.40. Vid händelsen i Rinkeby var polisens resurser inte tillräckliga i förhållande till den stora folkmassan på flera hundra personer.

Jonas Reffel

Han är utbildad SPT-polis och blev utvald att arbeta i Rinkeby för att övervaka Rasmus Paludans sammankomst. Det var hans tredje kommendering avseende Rasmus Paludans koranbränningar. Hans tidigare deltaganden avseende Rasmus Paludan avsåg platserna Norrmalmstorg och Skärholmen. Vid dessa tillfällen uppstod inte några större störningar med anledning av Rasmus Paludans koranbränningar. I Rinkeby

arbetade han med full skyddsutrustning eftersom polisen befarade att det kunde bli ordningsstörningar med tanke på ramadan. Då det efter ett tag gick upp för folk vad Rasmus Paludan skulle göra blev det mycket upprörda känslor. Polisen försökte förklara innehållet i Sveriges grundlagar och att det inte fanns något förbud mot att elda upp en bok om någon ville göra det. Efter det att Rasmus Paludan hade kommit tillbaka efter en paus dröjde det inte länge innan stämningen blev hätsk. Folk började kasta sten mot både Rasmus Paludan och polisen. Det blev en kaotisk situation som varade en lång tid innan allt lagnade ned sig. Han hade inte varit med om något liknande tidigare och fick ett stort stresspåslag eftersom han kände att situationen var farlig. Om tjänstgörande poliser inte hade haft skyddsutrustning på sig skulle många kollegor ha skadats allvarligt, några skulle kanske också ha dödats. Flera kollegor skadades trots att de hade skyddsutrustning på sig. Han fick själv en större sten i bröstet så att han nästan tappade andan och fick också en sten på sitt vänstra knä. Efteråt hörde han att det hade varit "rött läge" i cirka en timme och det är det längsta han varit med om.

DOMSKÄL

Allmänt om bevisprövningen

För fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den utredning som lagts fram i målet anser att det är ställt utom rimligt tvivel att den som åtalats har gjort sig skyldig till den åtalade gärningen. Det är åklagaren som har den fulla bevisbördan.

I målet förekommer muntlig bevisning med flera poliser. Tingsrätten anser inte att det finns anledning att ifrågasätta trovärdigheten hos någon av dem. Det förhållandet att poliserna bedömts trovärdiga innebär dock inte att deras uppgifter vid den fortsatta bevisprövningen inte skulle kunna bedömas som mindre tillförlitliga på den grunden att de kan ha misstagit sig eller misstolkat omständigheterna kring sig.

En stor del av bevisningen i målet har bestått av filmmaterial och det som har betydelse för bedömningen redovisas nedan. Åklagaren har på frågor från försvararen bekräftat att det filmmaterial som åberopats utgör en mycket begränsad del av allt

filmmaterial. Tingsrätten anser inte att det finns anledning att ifrågasätta det filmmaterial som åberopats eller det sätt som det har presenterats. Det har inte heller gjorts några invändningar mot sättet att presentera materialet.

Ska Umedzhon Giyoev dömas för våldsamt upplopp?

Rättsliga utgångspunkter avseende våldsamt upplopp

Ett våldsamt upplopp föreligger om en folksamling, med uppsåt att med förenat våld sätta sig upp mot myndighet eller annars framtvinga eller hindra viss åtgärd (ordningsstörande uppsåt), går till förenat våld mot person eller egendom (16 kap. 2 § brottsbalken). Straffskalan är betydligt högre än för upplopp och innefattar för anstiftare och anförare fängelse i högst tio år. Annan deltagare döms till böter eller fängelse i högst fyra år.

Vad som utgör en folksamling har inte definierats i lagtext eller förarbeten, men det krävs att det är fråga om åtminstone tio personer (se bl.a. Ulväng m.fl., Brotten mot allmänheten och staten, Juno version 2, 2014 s. 181).

Kravet på ordningsstörande uppsåt kan sägas gälla kollektivet. Det är inte tillräckligt att några enstaka deltagare uppvisar angivet uppsåt. Det krävs å andra sidan inte att folksamlingen bildats för att genomdriva ett sådant uppsåt eller att det fattats beslut om det. För att en folksamling ska uppvisa nödvändigt uppsåt krävs inte heller att alla som samlats på en viss plats har ett sådant uppsåt (se Ulväng m.fl., a.a. s. 182).

Med våld å person avses misshandel samt mer eller mindre fullständigt betvingande av någons kroppsliga rörelsefrihet. För att misshandel ska anses föreligga krävs att offret i vart fall tillfogats ett fysiskt lidande som inte varit alltför lindrigt eller hastigt övergående. Med våld å egendom avses skadegörelse (se Ulväng m.fl. a.a. s. 183 och RH 2017:46).

Den som anstiftat eller anfört folksamlingen eller den som på annat sätt deltagit i folksamlingens förhåvanden är att betrakta som gärningsman. Anstiftare är den som ensam eller tillsammans med andra har inlett folksamlingen (inte bara enstaka

deltagare) det nödvändiga uppsåtet och därigenom förmått den att ge uttryck för detta. Anförare är den som i ord eller handling tar ledningen när folksamlingen ger uttryck för det ordningsstörande uppsåtet. En deltagare behöver inte själv ha använt våld men måste ha visat sig vara sympatisör med att våldet utövas. Detta kan visas genom att uttala hotfulla eller upphetsande rop eller genom att springa med i en folkmängd som gått till attack.

Tingsrättens bedömning

Genom filmmaterialet och förhörspersonernas samstämmiga uppgifter är det klarlagt att det befann sig ett stort antal människor vid Rinkeby torg och angränsande omgivning före, under och efter Rasmus Paludans sammankomst. Antalet personer översteg klart vad som krävs för att det ska vara fråga om en folksamling enligt bestämmelsen om våldsamt upplopp.

Poliserna har lämnat detaljerade uppgifter om att det uppstod en kaotisk situation med allvarlig våldsutövningen som pågick under lång tid. Deras uppgifter framstår som självupplevda och får ett starkt stöd av återopat filmmaterial. Vad som framkommit ger ett klart stöd för att folkmassan reagerade på Rasmus Paludans sammankomst och hade ett ordningsstörande uppsåt som manifesterades genom våldsytringar mot Rasmus Paludan och polisen. Det är således klarlagt att det vid aktuellt tillfälle uppstod ett våldsamt upplopp med anledning av Rasmus Paludans sammankomst.

Aleksandar Jeremic har pekat ut Umedzhon Giyoev som deltagare i folkmassan och lämnat uppgifter om Umedzhon Giyoevs våldsutövning. De uppgifter som Aleksandar Jeremic har lämnat stöds, och kompletteras, av filmmaterialet. Umedzhon Giyoev har själv vidgått att han befann sig i folkmassan och att han kastade sten åt det håll där polisen befann sig. Det är enligt tingsrätten klarlagt att Umedzhon Giyoev var medveten om folkmassans ordningsstörande uppsåt och visste om att det fanns poliser och polisfordon där han kastade sten. Det är mot angiven bakgrund ställt utom rimligt tvivel att Umedzhon Giyoev deltog i det våldsamma upploppet som gärningsman. Vad Umedzhon Giyoev har uppgett, bland annat om att han drogs med i skeendet och bara kastade sten i samma riktning som alla andra, är inte ägnat att påverka bedömningen.

Tingsrätten ska också ta ställning till om Umedzhon Giyoev inte bara var en deltagare utan också var anstiftare eller anförare av det våldsamma upploppet. Filmmaterialet ger stöd för att Umedzhon Giyoev var aktiv i folkmassans agerande, att han ofta befann sig i den främre delen av folkmassan, att han vid flera tillfällen kastade sten mot polisen, att han gav stenar till andra personer samt att han vid två tillfällen höjde armarna och vinkade mot personer som befann sig längre bak i förhållande till hans egen position närmare polisen.

Det är enligt tingsrätten klarlagt att Umedzhon Giyoev genom sitt agerande uppmuntrade folkmassan att angripa polisen. Det var dock fråga om ett kaotiskt och utdraget händelseförlopp. Många personer var aktiva och folkmassan rusade fram och tillbaka under lång tid. Det har inte framkommit något som tyder på att Umedzhon Giyoevs agerande fick någon som helst effekt på folkmassan. Tingsrätten anser inte att utredningen ger stöd för att Umedzhon Giyoev agerade på ett sådant sätt att han ska bedömas som anstiftare eller anförare (jfr Hovrätten över Skåne och Blekinges dom i mål B 41-21 den 5 maj 2021). Umedzhon Giyoev ska därmed endast dömas som deltagare i det våldsamma upploppet.

Umedzhon Giyoev ska dömas för försök till våld mot tjänsteman

Aleksandar Jeremic har uppgett att Umedzhon Giyoev i ett skede pekade finger mot honom, plockade upp en sten och sedan kastade stenen mot honom. Han har också uppgett att stenen från Umedzhon Giyoev missade honom för att han hann ducka. De uppgifter som Aleksandar Jeremic har lämnat stöds enligt tingsrätten av filmmaterialet. Tingsrätten anser att det är ställt utom rimligt tvivel att Umedzhon Giyoev kastade en sten med ett direkt uppsåt att träffa Aleksandar Jeremic. Det förelåg enligt tingsrätten fara för brottets fullbordan och faran var endast utesluten på grund av tillfälliga omständigheter. Den åtalade gärningen är därmed styrkt. Gärningen ska rubriceras som försök till våld mot tjänsteman. Fråga är om Umedzhon Giyoev ska dömas för försök till våld mot tjänsteman då han också döms för våldsamt upplopp.

Våldsamt upplopp rör huvudsakligen angrepp på allmänna intressen. Den som döms för våldsamt upplopp kan därför dömas även för brott enligt 3, 4, 12 och 17 kap. brottsbalken. Om den enskilde målsäganden lidit ringa eller ingen skada kan dock sådana lindriga brott konsumeras av brottet våldsamt motstånd (se bl.a. Bäcklund, Johansson m.fl., Brottsbalken – en kommentar, 1 juli 2021, Juno version 19, JUNO, kommentaren till 16 kap. 2 § och RH 2017:46). Tingsrätten anser inte att gärningen avseende försök till våld mot tjänsteman är av sådan lindrig beskaffenhet att den ska konsumeras av brottet våldsamt upplopp. Umedzhon Giyoev ska därför dömas för båda brotten i konkurrens.

Vilken påföljd ska Umedzhon Giyoev få?

För våldsamt upplopp gäller en vid straffskala som omfattar såväl gärningar av förhållandevis lindrig svårhetsgrad som mycket allvarlig och farlig brottslighet. Inom straffskalan ska straffet bestämmas efter brottets straffvärde, varvid särskilt ska beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen innebar, vad den tilltalade insåg eller borde ha insett samt de avsikter eller motiv som han hade. Vid våldsamt upplopp är såväl avsikten med folksamlingens aktion som syftet med den tilltalades egna åtgärder av betydelse.

Det är klarlagt att det våldsamma upploppet startade med anledning av Rasmus Paludans tillståndsgivna sammankomst. Det våldsamma upploppet omfattade en stor folksamling och utgjorde en allvarlig störning av den allmänna ordningen. Upploppet resulterade i skador på bland annat polisbilar och vissa mindre personsador. Det är allvarligt att upploppet syftade till att hindra och störa Rasmus Paludans tillåtna sammankomst eftersom gärningen därigenom riktade sig mot grundläggande rättigheter i Sverige såsom frihet att yttra sig och ge uttryck för sina åsikter. Umedzhon Giyoev var medveten om folksamlingens ordningsstörande uppsåt och deltog aktivt i samband med händelsen. Vad som framkommit förstärker gärningens allvar och straffvärde. Det finns å andra sidan inte skäl att ifrågasätta Umedzhon Giyoevs uppgifter om att hans medverkan var oplanerad och ett utslag av stundens ingivelse utan närmare eftertanke. Det gäller även med beaktande av att Umedzhon Giyoev maskerade sig en bit in i händelseförloppet.

Tingsrätten anser att straffvärdet för det våldsamma upproppet motsvarar ett fängelsestraff på sex månader. Umedzhon Giyoev döms därutöver för försök till våld mot tjänsteman. Detta brott har ett begränsat straffvärde. Med beaktande av den s.k. asperationsprincipen (dvs. principen om att tillkommande brott åsätts ett reducerat straffvärde vid bedömningen av brottslighetens samlade straffvärde), och tillämpningen av vedertagna s.k. straffmättningsstationer, får brottet försök till våld mot tjänsteman inte någon reell inverkan vid straffmätningen. Det samlade straffvärdet motsvarar fortfarande fängelse sex månader. Straffvärdet är i sig inte så högt att det enbart av den anledningen finns en presumtion för att bestämma påföljden till fängelse. Våldsamt uppropp, och försök till våld mot tjänsteman, är dock brott av sådan art att det finns en stark presumtion att bestämma påföljden till fängelse. Presumtionen för fängelse förstärks av straffvärdets storlek. Tingsrätten anser att det saknas förutsättningar för att välja annan påföljd än fängelse. Påföljden bestäms därför till fängelse sex månader.

Häktningsfrågan

Det finns fortfarande risk för att Umedzhon Giyoev avviker eller på något annat sätt undandrar sig lagföring eller straff. Han ska därför vara fortsatt häktad i avvaktan på att domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Aleksandar Jeremics skadeståndsyrkande ska avslås

Aleksandar Jeremic har yrkat ersättning av Umedzhon Giyoev med 10 000 kr för kränkning på grund av brott.

Rätten till kränkingsersättning förutsätter att brottet har inneburit en allvarlig kränkning. Vad som är att anse som en allvarlig kränkning får bedömas från fall till fall med beaktande av samtliga relevanta omständigheter. Vid bedömningen ska särskilt beaktas om gärningen hade föredrande eller skändliga inslag.

När det gäller kränkningersättning för poliser och ordningsvakter råder en större restriktivitet än annars, eftersom de måste anses ha anledning att räkna med att mötas med visst våld och hot i arbetet och därför också har en större mental beredskap inför detta än folk i allmänhet (se t.ex. rättsfallen NJA 2005 s. 738 och NJA 2012 s. 711). Det kan konstateras att det var fråga om en situation där Jeremic Aleksandar hade en påtaglig anledning att räkna med att mötas av visst våld och får antas ha varit förberedd på detta. Han var en särskilt utbildad kravallpolis och bar vid händelsen full kravallutrustning. Med beaktande av detta, i förening med att gärningen avser ett försöksbrott, anser tingsrätten att det brottsliga angrepp som Umedzhon Giyoev utsatte Aleksandar Jeremic för inte var av sådan beskaffenhet att det kan betecknas som en så allvarlig kränkning som ger rätt till kränkningersättning. Aleksandar Jeremics ersättningsanspråk ska därför avslås.

Övriga frågor

Sekretessbestämmelserna i 18 kap 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen ska fortsätta att gälla för det filmmaterial som lagts fram inom stängda dörrar.

Den offentliga försvararens ersättningsanspråk är skäligt med beaktande av målets omfattning och karaktär. Han ska därför tillerkännas begärt belopp. Med hänsyn till Umedzhon Giyoevs ekonomiska förhållanden ska staten svara för kostnaden för den offentliga försvararen.

Eftersom det finns fängelse i straffskalan för de brott som Umedzhon Giyoev döms ska han betala avgift enligt lagen (1994:419)-om brottsofferfond.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ges in till tingsrätten senast den 17 juni 2022.

Ulf Wredlert

I avgörandet har deltagit rådmannen Ulf Wredlert samt tre nämndemän. Tingsrätten är enig.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19880561-1970	Datum för dom/beslut 2022-05-27
Efternamn Giyoev	Förnamn Umedzhon

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2022-04-20	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3-§4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sundbybergsvägen 5
Telefon
08-561 658 40

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 1356
171 26 Solna

E-post
solnatingsratt.avd4@dom.se
Webbplats
www.solnatingsratt.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19880561-1970	Datum för dom/beslut 2022-07-19
Efternamn Giyoev	Förnamn Umedzhon

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2022-04-20	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Gustaf Almqvist